

Handläggare
Ruth Boberg
Ruth.Boberg@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Elljusspår sätts upp längs med strandpromenaden i Skogås - ända från Österhagen till badviken i Mörtvik – svar på medborgarförslag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Medborgarförslaget avslås med hänvisning till vad som sägs i kommunstyrelsen förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 13 januari 2021.

Sammanfattning

I ett medborgarförslag som inkom år 2016 föreslås att elljus anläggs längs strandpromenaden längs sjön Drevviken i Skogås, från Österhagen till badviken i Mörtvik.

Kommunstyrelsen skickade år 2016 ut medborgarförslaget på remiss till dåvarande natur- och byggnadsnämnden, dåvarande tillsynsnämnden samt till kultur- och fritidsnämnden. Kommunstyrelsens förvaltning har förnyat beredningen av ärenden under hösten år 2020 och åter stämt av frågan med motsvarande instanser hos miljö- och bygglovsförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen. Förvaltningarna uttrycker nu en tveksamhet till om den föreslagna sträckan är lämplig att förse med elljus.

Kommunstyrelsens förvaltning ställer sig liksom miljö- och bygglovsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen tveksam till att strandpromenaden i Skogås är lämplig att förse med elljus. Kommunstyrelsens förvaltning ser att åtgärden skulle förändra strandpromenadens naturliga karaktär. Det finns en risk att delar av sträckan fortfarande skulle upplevas som otrygga av många, även om de försågs med elljus. För andra delar av sträckan finns alternativa promenadvägar som redan i dag är belysta kvällstid. Därför bedöms inte kostnaderna för åtgärden motsvara värdet. Kommunstyrelsens förvaltning bedömer att ett elljusspår längs strandpromenaden i Skogås i dagsläget inte kan prioriteras.

Medborgarförslaget avslås med hänvisning till ovanstående.

Beskrivning av ärendet

Ett medborgarförslag inkom till kommunen år 2016. Förslagsställaren önskar att ett elljusspår anläggs längs strandpromenaden i Skogås, från Österhagen till badviken i Mörtvik.

Figur 1. Kartan visar strandpromenadens ungefärliga sträckning mellan Österhagen och badviken i Mörtvik markerad i rött.

Förslagsställaren hade år 2016 nyligen bosatt sig i Skogås och noterat att många motionärer använder stråket längs Drevviken dagligen. I medborgarförslaget beskriver förslagsställaren att hon upplever stråket som otryggt så fort mörkret lägger sig och att det blir svårt att använda sträckan i avsaknad av dagsljus. Förslagsställaren framhåller att det är synd att tvingas avstå från att motionera längs vattnet på grund av brist på ljus. Hon hoppas därför att kommunfullmäktige ska besluta om att satsa på en ljussatt strandpromenad, åtminstone på delar av sträckan. Ur miljösynpunkt framhåller förslagsställaren solcellsdriven belysning som ett alternativ att överväga.

Remissinstansernas synpunkter

Natur- och byggnadsnämndens och tillsynsnämndens remissvar

Dåvarande natur- och byggnadsnämnden och dåvarande tillsynsnämnden inkom år 2016 med likalydande remissvar. Nämnderna var positiva till förslaget att sätta upp elljus längs med strandpromenaden i Skogås men ställde sig tveksamma till att genomföra investeringar som kräver skötsel och underhåll som det saknas resurser för.

Remissinstanserna menade att det inte finns några hinder i naturreservatsbeslutet från den 9 juni 2014 om att uppföra belysning. En del av den föreslagna sträckan går dock genom ett område som omfattas av strandskydd enligt 7 kapitlet i miljöbalken. Nämnderna framhöll därför att ett förslag om elljus måste prövas mot strandskyddsbestämmelserna.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden uttryckte sig generellt sett positivt angående satsning på elljus. Förvaltningen menade att belysning kan bidra till trygghet och folkhälsa. Kultur- och fritidsnämnden framhöll dock att det måste tas hänsyn till kostnader för installation, drift och underhåll av ett elljusspår.

Synpunkter från förvaltningarna inhämtade 2020

Kultur- och fritidsförvaltningen lyfter betydelsen av att alla ska känna sig trygga och välkomna vid användning av ett elljusspår. Tillgången till elljusspår i den östra kommundelen kommer att förbättras i och med att en beställning lagts till Huddinge samhällsfastigheter om att motionsspåret vid Norströms väg i Trångsund ska rustas upp och förses med elljus. Med tanke på kommunens ekonomiska utmaningar finns anledning att fundera på om elljus på strandpromenaden i Skogås bör vara en prioriterad investering.

Miljö- och bygglovsförvaltningen framhåller att sträckan mellan Österhagen och Mörtvik är i gott skick och välanvänd i sin nuvarande utformning. Det finns ljusskygga fladdermöss i området vilket måste tas i beaktande.

Miljö- och Bygglovsförvaltningen framhåller att sträckan mellan Österhagen och Mörtvik sedan år 2019 är en del av Huddingeleden. Huddingeleden är en vandringsled avsedd för friluftsliv och den aktuella sträckan bör förvaltas som resten av leden. Ett elljusspår skulle kunna ge sträckan en annan karaktär samt vara kostsamt.

Förvaltningens synpunkter

I Huddinge kommuns översiktsplan lyfts kommunens naturområden som en viktig resurs som bör värnas om. Översiktsplanen anger att Huddinge har en unik möjlighet att kombinera levande stadsmiljöer med stora orörda naturområden. I Huddinge kommuns parkprogram tas strandpromenaden mellan Österhagen och Mörtvik upp som ett mycket fint naturstråk. Kommunstyrelsens förvaltning noterar att sträckan mellan Österhagen och Mörtvik är en upptrampad stig som på ett naturligt sätt följer landskapet och rör sig organiskt genom vegetationen.

Bilden till vänster visar en spång som gör det möjligt att ta sig torrskodd genom den södra delen av sträckan, som bitvis består av sank våtmark. Bilden till höger visar hur stigen har en organisk karaktär som följer landskapet och den omgivande vegetationen.

Sträckan mellan Österhagen och Mörtvik går att dela in i två delar som har något olika förutsättningar. Den norra delen av strandpromenaden, mellan Badudden och Mörtvik (se röd markering i *figur 2*) är i dag delvis sekundärt belyst genom att elljus finns på intilliggande gator och stråk (se markering A och B i *figur 3*). Den norra delen upplevs ha god kontakt med omkringliggande bebyggelse och gatunät. Sträckan mellan Badudden och Mörtvik är cirka 900 meter.

Den södra delen av strandpromenaden, mellan Österhagen och Badudden (se blå markering i *figur 2*) är till stora delar belägen nedanför Sjötorpsberget. På grund av de topografiska skillnaderna så upplevs strandpromenaden här sakna kontakt med omgivande bebyggelse och gatunät. Den södra delen av strandpromenaden går även genom ett våtmarksparti där en träspång byggts för att gående ska kunna ta sig torrskodda förbi då marken bitvis är sank. Den sankna marken gör det olämpligt att anlägga elljus på en sträcka om cirka 30 meter (se markering C i *figur 3*). Sträckan mellan Österhagen och Badudden är cirka 900m.

Figur 2. Blå markering visar den södra delen av strandpromenaden, mellan Österhagen och Badudden. Röd markering visar den norra delen av strandpromenaden, mellan Badudden och Mörtvik.

Figur 3. Röd markering visar sträckan mellan Österhagen och Mörtvik där kommunstyrelsens förvaltning utrett förutsättningarna för att uppföra elljus. A och B markerar sträckor med befintlig belysning som når strandpromenaden sekundärt via intilliggande belysta stråk. C markerar ett våtmarksparti där uppförande av belysning bedöms som olämpligt.

Kommunstyrelsens förvaltning räknar med att belysning av en gångväg kostar mellan 800 och 1000 kronor per meter, som schablonbelopp. Totalt är sträckan mellan Österhagen och Mörtvik cirka 1,8 km. Det innebär en kostnadsuppskattning på totalt omkring 1,4-1,8 miljoner kronor för att anlägga belysning längs hela sträckan. För att säkerställa framkomligheten för drift tillkommer även en betydande kostnad för breddning och förstärkning av stråket. Kostnad för drift av anläggningen uppskattas till cirka 68 000 kronor per år. Att anlägga belysning endast norr, alternativt söder om Badudden beräknas innebära halva kostnaden, det vill säga mellan 0,7-0,9 miljoner kronor för anläggning av elljus med tillkommande kostnader för breddning och förstärkning av stigen, samt 34 000 kronor per år för drift.

Kommunstyrelsens förvaltning bedömer att kostnaden för att uppföra belysning längs strandpromenaden i Skogås inte motsvarar värdet. Uppförande av belysning längs med sträckan skulle kräva schaktarbeten samt bitvis breddning och förstärkning av stigen för att säkerställa framkomlighet för driftsfordon. Detta skulle medföra en förändring av den naturliga, organiska karaktär som stigen mellan Österhagen och Mörtvik har i dag.

Delar av den södra delen av strandpromenaden, mellan Österhagen och Badudden består av våtmark där det bedöms som olämpligt att uppföra elljus. Därmed skulle en del av sträckan förbli mörk vilket fortsatt skulle innebära en barriär för motionärer. Betydande delar av sträckan mellan Österhagen och Badudden är dessutom isolerad från bebyggelse och övriga stråk. Därmed finns en risk att problem med upplevd otrygghet kommer att kvarstå även om elljus skulle uppföras. Belysning kan vara en trygghetsskapande faktor men skapar inte ensamt en miljö som människor upplever som säker att vistas i.

Den norra delen av sträckan, mellan Badudden och Mörtvik har god kontakt med omgivande stråk och bebyggelse. Sträckan är därför till stora delar redan sekundärt upplyst till följd av belysning i omgivningen. För denna sträcka finns även alternativa, fullt belysta promenadvägar med möjlighet till utblickar över Drevviken att välja, för den som vill promenera efter mörkrets inbrott (se rosa markering i *figur 4*). Att uppföra belysning längs den norra delen av strandpromenaden bedöms därför inte tillföra tillräckligt stora fördelar för att motivera kostnaden.

Tillgången till belysta motionsspår kommer att stärkas i den östra kommundelen i och med den planerade upprustningen av motionsspåret vid Norströms väg i Trångsund. Huddinge kommun står inför fortsatt ekonomiska utmaningar som innebär att förvaltningarna måste hushålla med resurser och vara effektiva i arbetet med att leverera välfärd till ett växande antal medborgare. Därmed bedömer kommunstyrelsens förvaltning att elljus längs med strandpromenaden i Skogås i dagsläget inte kan prioriteras.

Datum
2021-01-13

Diarienummer
KS-2016/447.382

Figur 4. Röd markering visar den norra delen av strandpromenaden, mellan Badudden och Mörvik. Den rosa markeringen visar alternativ promenadväg som redan i dag är upplyst kvällstid och där det går att promenera med utblickar över Drevviken även efter mörkrets inbrott.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag, att inte anlägga elljus längs med strandpromenaden i Skogås, bedöms inte medföra några ekonomiska eller juridiska konsekvenser.

Camilla Broo
Kommundirektör

Heléne Hill
Samhällsbyggnadsdirektör

Bilagor

- Bilaga 1. Medborgarförslag om Elljusspår längs med strandpromenaden i Skogås
- Bilaga 2. Remissvar från dåvarande natur- och byggnadsnämnden
- Bilaga 3. Remissvar från dåvarande tillsynsnämnden
- Bilaga 4. Remissvar från kultur- och fritidsnämnden

Beslutet ska skickas till

Förslagsställaren
Klimat- och stadsmiljönämnden
Bygglovs- och tillsynsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden